

Szöveg címe: A felelős állattartás néhány szabálya

Forrás: <http://www.hazikedvencek.hu/>

Kép forrása: szabadon használható fotók adatbázisa

Szövegtípus: dokumentum (listaszerű szöveg)

Szövegfokozat: közepes nehézségű

Kérdések nehézsége: könnyű, közepesen nehéz

Javasolt felhasználás: 3–6. évfolyam

A felelős állattartás néhány szabálya

1. Táplálás

Egyetlen gyógyszer sem képes oly sok betegséget megelőzni, mintha olyan ételt eszünk, amilyenre szükségünk van. Gondoljunk csak arra, hogy milyen rosszul érezzük magunkat, ha éhesek vagy szomjasak vagyunk, és nem jutunk ételhez, italhoz.

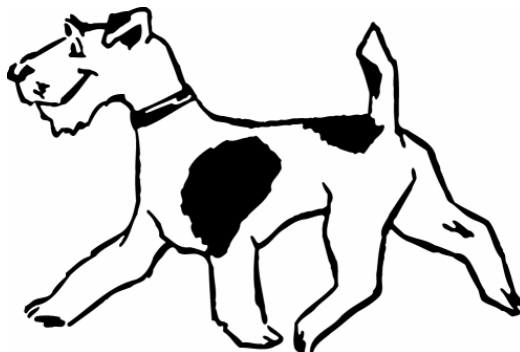
Kedvenceinknek is azt adjuk, amire szükségük van. Mindig ugyanabban az időben, a nekik legmegfelelőbb eledellel tápláljuk őket!

2. Egészség

Ahogy bennünket is védőoltásokkal óvnak a súlyos betegségektől, ugyanúgy óvnunk kell kedvenceinket a fajtájukra veszélyes bajoktól. Ezért a kutyáknak és macskáknak minden oltást időben adassunk be. Gondoljunk arra is, hogy akkor is lehet valami bajuk, ha nem panaszkodnak. Ezért évente legalább egyszer ellenőriztessük egészségi állapotukat az állatorvossal. Ha kedvenceink egészségét védjük, kizárjuk annak a lehetőségét is, hogy bennünket megfertőzzenek.

3. Mozgásigény

Senki ne vegyen magához kutyát, ha nem jut ideje arra, hogy rendszeresen sétáljon vele. A kutyáknak életelemük a mozgás. A kutyák mozgásigénye függ a fajtától és az állat életkorától. A lakásban tartott kutyákat naponta legalább kétszer, de akár többször is el kell vinni sétálni. Ezek a rendszeres séták nem csak a kutya számára fontosak, de a gazda hasznára is válnak. A lakásban tartott kisállatoknak (hörcsög, madár, hal, hüllő) is van mozgásigényük, ezért számuknak és méretüknek megfelelő élőhelyet alakítsunk ki részükre!

1. Naponta legalább hányszor kell megsétáltatni egy kutyát? Írd ki a szövegből!

1-es kód: A tanuló sikerrel azonosítja a megfelelő szövegrészt.

- Legalább kétszer.

6-os kód: Tipikus rossz válasz.

- Rendszeresen.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az instrukcióban megadott tartalmi elem visszakeresése. A feladatmegoldást megkönnyíti visszakeresendő információt tartalmazó bekezdés alcíme, mely támpontul szolgálnak a bekezdés témájának azonosításához. A visszakeresendő elem megtalálásához elegendő az adott bekezdés újraolvasása.

Nehézség: könnyű.

2. Mitől függ a kutyák mozgásigénye?

2-es kód: A tanuló sikerrel azonosítja a KÉT szükséges tényezőt.

- Az életkoruktól és a fajtájuktól.

1-es kód: A tanuló csak EGY tényezőt azonosít.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az instrukcióban megadott KÉT tartalmi elem visszakeresése. A feladatmegoldást megkönnyíti a visszakeresendő információt tartalmazó bekezdés alcíme, mely támpontul szolgál a bekezdés témájának azonosításához. A visszakeresendő elem megtalálásához elegendő az adott bekezdés újraolvasása.

Nehézség: könnyű.

3. Írd ki a szövegből az *étel* szó helyett használt szavakat!

2-es kód: A tanuló sikerrel azonosítja a KÉT szinonímát.

- Táplálék, eledel.

1-es kód: A tanuló csak EGYet azonosít.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: szinonima visszakeresése. Az instrukcióban megadott tartalmi elem azonosítása. A tanuló azonosítja a szövegben a keresett szó szinonimáit.

Nehézség: könnyű.

4. Miért fontos a gazdiknak, hogy a háziállatuk be legyen oltva? Indokold meg válaszodat az olvasottak alapján!

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a 2-es rész utolsó mondatát.

- Azért, nehogy elkapjunk tőlük valamiféle betegséget.
- Hogy ne fertőzzenek meg minket.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: ok-okozati viszony felismerése, indoklása. A feladatmegoldást megkönnyíti, hogy az egyes alcímek támpontul szolgálnak a bekezdés témájának azonosításához. A visszakeresendő elem megtalálásához elegendő az adott bekezdés újraolvasása.

Nehézség: könnyű/közepesen nehéz.

5. KÉT dologtól függ, hogy mekkora élőhelyet kell kialakítanunk kedvenceink számára. Melyek ezek?

2-es kód: A tanuló sikerrel azonosítja MINDKÉT részt.

- A méretüktől és a számuktól.

1-es kód: A tanuló csak az EGYIK elemet ismeri fel.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az instrukcióban megadott KÉT tartalmi elem visszakeresése. A feladatmegoldást megkönnyíti a visszakeresendő információt tartalmazó bekezdés alcíme, mely támpontul szolgál a bekezdés témájának azonosításához. A visszakeresendő elem megtalálásához elegendő az adott bekezdés újraolvasása.

Nehézség: könnyű.

6. Az olvasottak szerint hogyan előzhetjük meg legjobban a betegségeket?

1-es kód: A tanuló válaszában utal a szöveg nyitó gondolatára. Például:

- Ha egészségesen táplálkozunk.
- Ha olyan ételt eszünk, amire szükségünk van.
- Ha akkor eszünk és iszunk, amikor szükségünk van rá.
- Ha annyit eszünk és iszunk, amennyire szükségünk van.

6-os kód: tipikus rossz válasz: A tanuló válaszából kiderül, hogy félreértette a szöveg nyitó gondolatát. Például:

- Ha sok orvosságot eszünk.
- Ha gyorsan bevesszük a gyógyszert, ha érezzük, hogy betegek leszünk.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: szövegértelmezés. Az instrukcióban megadott tartalmi elem visszakeresése, az első bekezdés megfelelő tartalmi elemeinek kigyűjtése. A feladatmegoldást valamelyest nehezíti, hogy a tanulónak nem szó szerinti megfelelésre kell rátalálnia.

Nehézség: közepesen nehéz.

7. Miért fontos, hogy ugyanabban az időben jussanak a megfelelő táplálékhoz háziállataink?

2-es kód: Komplex következtetés.

- Azért, nehogy betegek legyenek.

1-es kód: Egyszerű következtetés.

- Azért, mert ha egyszer megszokják, hogy mikor esznek, akkor később is akkor akarnak enni majd.
- Ha nem ugyanakkor etetjük őket, akkor mindig éhesek lesznek.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: tartalmi elemek továbbgondolása, következtetés levonása. A tanuló a szövegbeli elemeket továbbgondolja, saját háttérismeretei alapján válaszol.

Nehézség: közepesen nehéz.

8. Szerinted miért lehet hasznos a rendszeres séta a gazdának is?

1-es kód: A tanuló megfelelő indoklással szolgál. Például:

- Így ő is egészségesebb marad.
- Mert így ő is többet sétál/mozog.
- Hogy tartsa a súlyát.

6-os kód: tipikus rossz válasz: A tanuló csupán megismétli a kérdés tartalmát. Például:

- Mert a rendszeres séta hasznos.
- Mert a gazda hasznára is válhatnak.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: ok-okozati összefüggés felismerése. A tanuló háttérismeretei révén megfelelő indoklással szolgál.

Nehézség: közepesen nehéz.

9. Borcsa egy fiatal, játékos kutyas. Szeret sokat sétálni, futkározni, labdázni.

Szerinted kinél lenne jobb helye? Indokold meg a választásodat!

Petinél, aki még kisiskolás, de korán hazaér a napköziből.

Klárínál, aki késő estig edzésen van, de kertés házban lakik.

1-es kód: A tanuló válaszában helyesen indokolja választát. Például:

- Petinél, mert ő iskola után el tudna menni sétálni Borcsával.
- Klárínál, mert nála kinn lehetne a kutyas a kertben, amíg ő haza nem ér.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: véleményalkotás. A tanuló az olvasottakat (mozgásigény) is figyelembe véve, de elsősorba háttérismeretei révén megfelelő indoklással szolgál.

Nehézség: közepesen nehéz.

10. Az alábbi állatok melyike NEM szerepel a 3. bekezdésben? Karikázd be a betűjelét!

A: Hal

B: Hörcsög

C: Kutya

D: Macska

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Megjegyzés: A macska csak a 2. bekezdésben szerepel.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az instrukcióban megadott tartalmi elem visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

11. Fejezd be a megkezdett mondatot az olvasottaknak megfelelően!

A Táplálás című szövegben azért figyelmeztetnek arra, hogy az állatok – ugyanúgy mint mi - éhesek és szomjasak, mert...

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi az emberi igények hangsúlyozásának okát. Például:

- Így jobban átérezzük, hogy nekik is ugyanúgy szükségük van ételre és italra, mint nekünk.
- Hogy jobban odafigyeljünk háziállatainkra.
- Mert ők is érző lények, akiknek táplálék kell.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezés, a mélyebb tartalmi réteg feltárása. Az instrukcióban megadott tartalmi elem jelentéstartalmának értelmezése.

Nehézség: közepesen nehéz.

12. Szerinted mit jelent a következő mondatban az aláhúzott szókapcsolat?

„Ahogy bennünket védőoltásokkal óvnak a súlyos betegségektől, ugyanúgy óvnunk kell kedvenceinket is a fajtájukra veszélyes bajoktól.”

Az aláhúzott **szókapcsolat** értelme szerint dönts el a következő állítások igazságát! Karikázd be a helyes választ!

Háziállatunk betegsége akár veszélyes is lehet.	IGAZ/HAMIS
A kutyáknak, macskáknak, hörcsögöknek más-más oltást kell kapniuk.	IGAZ/HAMIS
Az állatoktól sokfajta veszélyes bajt kaphatunk el.	IGAZ/HAMIS
Minden családban más-más veszély leselkedik a házi kedvencekre.	IGAZ/HAMIS

1-es kód: HAMIS, IGAZ, HAMIS, HAMIS

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezés. A tanuló helyesen értelmezi a szókapcsolat kontextuális jelentését.

Megjegyzés: Az A opció csak megismétli a mondatban foglaltakat. A D opció egyértelműen rossz válasz, kiválasztásuk a szókapcsolat jelentésének félreértését tükrözi.

A C válaszlehetőség általában véve igaz, de ez az opció nem erre a kérdésre felel.

Nehézség: közepesen nehéz.

13. Miért írták szerinted a most olvasott szöveget? A teljes szövegre gondolj, amikor a helyes választ keresed!

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A most olvasott szöveg:...

A: ... elmondja, hogy mikor és mennyit etessük kedvenceinket.

B: ... felsorolja, hogy milyen védőoltásokat kell beadatnunk kedvencünknek.

C: ... segít kiválasztani, hogy milyen állatot tartsunk otthon.

D: ... tanácsot ad, hogy mire kell odafigyelnünk, ha jó gazdik akarunk lenni.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: szövegértelmezés, rész-egész kapcsolat felismerése. A tartalmi elemek és a szerzői szándék értelmezése. A félrevezető válaszlehetőségek konkrét tartalmi elemeket tartalmaznak, NEM a teljes szöveg tartalmi összegzését adják.

Nehézség: közepesen nehéz.

14. Szerinted miért éppen egy kutya rajza látható a szöveg mellett?

2-es kód: Teljes válasz, általánosítás.

- Mert a kutyákról írnak a legtöbbet.
- Azért, mert a mozgásigény kapcsán róluk írnak.

1-es kód: Részleges válasz, a szöveg egy elemének kiemelés.

- Mert szerepel kutya a szövegben.

6-os kód: tipikus rossz válasz: A diák csak a szöveg egy része alapján általánosít, kizárólagos megállapítást tesz. Például:

- Mert a kutyákról szól az olvasmány.
- Mert a kutya az ember legjobb barátja.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: összefüggés keresése. A tartalmi elemek és a szerzői (grafikusi) szándék közötti kapcsolat felismerése. A tanuló megfelelő szövegbeli elemhez kapcsolja a képet.

Nehézség: közepesen nehéz.

15. Érdekesnek találtad ezt a szöveget? Válaszodat indokold meg az olvasottak segítségével!

1-es kód: A tanuló megfelelő indoklással támasztja alá válaszát. A válaszban szerepelhet személyes tapasztalaton alapuló válaszelem, amennyiben az köthető egy vagy több szövegbeli részlethez. Például:

- Igen, mert nem tudtam, hogy ennyire fontos, hogy elvigyem az orvoshoz a cicámat.
- Igen, és igyekszem is majd ugyanakkor etetni a hörcsögömet.
- Nem, mert semmi újat nem tudtam meg belőle.
- Mert soha nem gondoltam volna, hogy... ÉS helyes szövegbeli utalás.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: véleményalkotás. A tanuló háttérismereteire támaszkodva reflektál a szöveg tartalmi elemeire.

Nehézség: közepesen nehéz.